

Republika Crna Gora
Ministarstvo za ekonomski razvoj

Godišnji izvještaj o uvozu i izvozu kontrolisane robe za 2006. godinu

Godišnji izvještaj o uvozu i izvozu kontrolisane robe za 2006. godinu
Ministarstvo za ekonomski razvoj

Sadržaj

I Uvod	1
II Nacionalni zakon	2
III Međunarodni sporazumi	3
IV Kontrolni listovi.....	4
V Donatorska podrška	5
VI Uvoz i izvoz oružja i vojne opreme	6

I Uvod

Na osnovu rezultata demokratskog referenduma održanog 21.05.2006. godine Republika Crna Gora je 03.06.2006. obnovila državnost. Ubrzo je međunarodna zajednica Crnu Goru priznala kao samostalnu državu i ona je postala članica UN-a i tako preuzela obavezu da primjenjuje odluke Savjeta bezbjednosti UN-a kao i ostale obaveze koje se odnose na izvoz, uvoz i tranzit kontrolisane robe.

Stvaranjem najmlađe evropske države, iako stare evropske nacije i nekada 27. priznate države u svijetu, stvorene su nove mogućnosti i izazovi u pogledu kontrole izvoza oružja i proizvoda dvostruke namjene u Crnoj Gori.

Vlada Republike Crne Gore je preuzela zakonodavstvo koje je prethodno primjenjivala državna zajednica, uključujući i izdavanje licenci za međunarodnu trgovinu oružjem i vojnom opremom. Da bi se ispunio ovaj novi zadatak, vladinom uredbom je ustanovljen neophodni režim izdavanja licenci za koje je nadležno Ministarstvo za ekonomski razvoj (MER). Ovom uredbom obezbijeđen je pravni okvir za međunarodnu trgovinu kontrolisanom robom do donošenja nove regulative.

U skladu sa najboljom praksom Evropske unije i Kodeksom ponašanja EU prilikom izvoza oružja pripremljen je prvi godišnji izvještaj o međunarodnoj trgovini oružjem i vojnom opremom u Crnoj Gori. Ministarstvo za ekonomski razvoj, kao nadležni državni organ za sprovođenje Zakona o spoljnoj trgovini naoružanjem i robom dvostruke namjene je uradilo izvještaj o uvozu i izvozu oružja i vojne opreme za period od juna 2006. god (od preuzimanja nadležnosti) do 31. decembra 2006. godine. U posmatranom periodu nije bilo zahtjeva za uvoz ili izvoz robe dvostruke namjene .

Crna Gora čvrsto vjeruje da unaprjeđenje odgovorne kontrole izvoza i transfera oružja povećava globalnu, a naročito regionalnu bezbjednost. Stoga će Republika Crna Gora, u duhu transparentnosti i dobre volje, jednom godišnje pružati informacije o svojoj politici kontrole izvoza i uvoza kontrolisane robe.

Ovaj izvještaj se sastoji iz sljedećih šest djelova:

I Dio – Uvod

II Dio – Nacionalni zakon

III Dio – Međunarodni sporazumi

IV Dio – Nacionalni kontrolni listovi

V Dio – Donatorska podrška

VI Dio – Podaci o uvozu i izvozu oružja i vojne opreme 2006. godine

II Nacionalni zakon

Skupština Republike Crne Gore se "Odlukom o proglašenju nezavisnosti Republike Crne Gore" od 3.06.2006. god obavezala da će primjenjivati i pridržavati se međunarodnih ugovora i sporazuma čija je državna zajednica Srbija i Crna Gora bila potpisnica, kao i da će primjenjivati odgovarajuće propise državne zajednice kao propise Crne Gore. To uključuje Zakon državne zajednice o međunarodnoj trgovini oružjem, vojnom opremom i robom dvostruke namjene iz 2005. godine (Službeni list državne zajednice Srbije i Crne Gore, br. 7, februar 2005).

Prenos nadležnosti za izdavanje licenci za uvoz i izvoz oružja, vojne opreme i robe dvostruke namjene i s njima povezane tehnologije, sa institucija bivše državne zajednice na crnogorske institucije je detaljno regulisan Uredbom o preuzimanju nadležnosti od strane državnih organa, što je utvrđeno Zakonom o međunarodnoj trgovini oružjem, vojnom opremom i robom dvostruke namjene (Službeni list Republike Crne Gore 40/06, od 22.06.2006.).

Uredbom definiše da se sljedeća podzakonska akta primjenjuju u Crnoj Gori:

- Odluka o definisanju nacionalnog kontrolnog lista za robu dvostruke namjene
- Odluka o definisanju nacionalnog kontrolnog lista za oružje i vojnu opremu
- Odluka o kriterijumima za izdavanje licence za izvoz oružja, vojne opreme i robe dvostruke namjene
- Pravilnik o načinu vođenja evidencije o licima koja imaju ovlašćenje za međunarodnu trgovinu kontrolisanom robom
- Pravilnik o formularu za podnošenje zahtjeva za izdavanje licence, forma licence i ostala dokumenta potrebna za međunarodnu trgovinu kontrolisanom robom

Članom 2 Uredbe na sljedeći način reguliše se proces izdavanja licenci: licence za međunarodnu trgovinu oružjem, vojnom opremom i robom dvostruke namjene (dalje u tekstu: kontrolisana roba) izdaje Ministarstvo za ekonomske odnose sa inostranstvom i evropske integracije, uz prethodnu saglasnost Ministarstva inostranih poslova i Ministarstva odbrane, kao i mišljenje koje daje Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Nakon reorganizacije Vlade Republike Crne Gore u novembru 2006. godine, sektor za spoljnu trgovinu MEOI je pripojen *Ministarstvu za ekonomski razvoj* koje je preuzelo nadležnost za izdavanje licenci za međunarodnu trgovinu oružjem, vojnom opremom i robom dvostruke namjene.

Zakonom o spoljnoj trgovini naoružanjem, vojnom opremom i robom dvostruke namjene ("Službeni list SCG", br. 7/2005, 8/2005), propisani su način i uslovi pod kojima se može vršiti spoljna trgovina, transport i tranzit naoružanja, vojne opreme i robe dvostruke namjene.

Spoljna trgovina kontrolisanom robom obuhvata: a) izvoz i uvoz; b) naučnotehničku saradnju i proizvodnu kooperaciju, pribavljanje i ustupanje imovinskih prava po osnovu tehnologija u oblasti proizvodnje kontrolisane robe; c) pružanje intelektualnih i materijalnih usluga koje se mogu upotrijebiti u projektovanju, razvoju, proizvodnji, upotrebi i održavanju kontrolisane robe; d) zastupanje stranih firmi, posredovanje, reeksport, održavanje i druge usluge u spoljnotrgovinskom prometu kontrolisanom robom; e) nekomercijalni izvoz i uvoz.

Prije odlučivanja po zahtjevu za izdavanje dozvole, za obavljanje spoljne trgovine kontrolisanom robom, Ministarstvo za ekonomski razvoj pribavlja saglasnost ministarstava nadležnih za spoljne poslove i poslove odbrane, kao i mišljenje ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove.

Ministarstvo za ekonomski razvoj radi na donošenju novog Zakona o naoružanju koji će uzeti u obzir novi upravni okvir u Crnoj Gori i koji će biti uskladen sa evropskim standardima i najboljom praksom država članica EU.

III Međunarodni sporazumi

Republika Crna Gora je država potpisnica sljedećih međunarodnih pravnih dokumenata koji se odnose na sprječavanje širenja oružja za masovno uništenje i određenog konvencionalnog naoružanja:

- Konvencija o konvencionalnom naoružanju
- Konvencija o biološkom i toksičnom naoružanju
- Konvencija o hemijskom naoružanju
- Međunarodni pravilnik ponašanja protiv širenja balističkih raketa
- Konvencija o protiv-pješadijskim minama potpisana u Otavi
- Sporazum o neširenju nuklearnog oružja
- Konvencija UN-a protiv transnacionalnog organizovanog kriminala uključujući i Protokol UN-a o vatrenom oružju
- Dokument OEBS-a o lakom naoružanju
- Odluka OEBS-a MANPAD-u¹
- Odluka OEBS-a o potvrdama krajnjeg korisnika
- Odluka OEBS-a o posrednicima u trgovini oružjem

U skladu sa Zakonom o međunarodnoj trgovini oružjem, vojnom opremom i robom dvostruke namjene, odgovarajući organi moraju uzeti u obzir osam kriterijuma utvrđenih EU Kodeksom ponašanja prilikom izvoza oružja u procesu izdavanja licenci za izvoz oružja i vojne opreme.

¹ MANPAD – Man-portable air defence system – Laki, prenosni, protiv-vazdušni sistemi

IV Kontrolni listovi

Nacionalne kontrolne liste oružja, vojne opreme i robe dvostruke namjene (Sluzbeni list SiCG br.11/2005) utvrđene su u skladu sa Kodeksom ponašanja EU prilikom izvoza oružja i sa propisima Savjeta EU o režimu za kontrolu izvoza robe dvostruke namjene i tehnologije, kao i sa Vasenarskim aranžmanom, Kontrolnim režimom raketne tehnologije (MTCR), Grupom nuklearnih snadbjevača (NSG), Australijskom grupom i Konvencijom o hemijskom oružju (CWC).

Nacionalna kontrolna lista oružja i vojne opreme je usklađena sa Jedinstvenom listom vojne opreme u okviru Kodeksa ponašanja Evropske unije prilikom izvoza oružja, a nacionalna kontrolna lista za robu dvostruke namjene je uskladjena sa listom Evropske unije za robu dvostruke namjene.

V Donatorska podrška

Crnogorski državni organi nadležni za kontrolu međunarodne trgovine oružjem, vojnom opremom i robom dvostruke namjene imaju intenzivnu i kvalitetnu međunarodnu saradnju. Donatorska podrška (oprema, seminari, studijska putovanja, konsultantska podrška i razmjena informacija) obezbjeđuje se kroz Program Sjedinjenih Država za kontrolu izvoza i graničnu bezbjednost, program UNDP-a i bilateralno od članica EU.

Tokom 2006. godine, predstavnici državnih organa Crne Gore, nadležni za kontrolu izvoza i uvoza kontrolisane robe, učestvovali su na više seminara i studijskih posjeta:

- Seminar održan u Podgorici koji je finansirao UNDP o kontroli međunarodne trgovine oružjem i vojnom opremom.

Seminar je organizovan u okviru Projekta za jačanje kapaciteta MEOIEI za kontrolu spoljne trgovine naoružanjem i robe dvostruke namjene kroz sistem licenciranja.

- Seminar na temu "Izdavanje dozvola za spoljnu trgovinu kontrolisanom robom" održan je u Podgorici u organizaciji Ministarstva odbrane SAD (DTRA) preko EXBS programa Američke ambasade u Beogradu.

Predstavnici državnih organa koji su učestvovali na seminaru su se upoznali sa Američkim zakonom o kontroli izvoza naoružanja, kao i sa uporednom praksom zemalja iz okruženja i perspektivama daljeg razvoja u ovoj oblasti.

- Studijska posjeta Saveznoj kancelariji za ekonomiju i kontrolu izvoza (BAFA) u Frankfurtu, Njemačka koju su finansirali UNDP i EU.

Tema: "Izvozne kontrole konvencionalnog naoružanja"- praksa Njemačke u ovoj oblasti i efikasna implementacija zakonske regulative.

- Konferencija koju je finansirala EU, a organizovao SIPRI u Sarajevu na temu "Saradnja u susret opšte standardne kontrole izvoza naoružanja". Cilj je bio upoznavanje učesnika sa potrebom eksplicitne primjene zakonske regulative iz ove oblasti i primjena 8 kriterijuma "Kodeksa ponašanja EU prilikom izvoza naoružanja".

- Obuka US EXSB-a² u Podgorici o izdavanju licenci za robu dvostruke upotrebe.

- Obuka US EXSB-a u Podgorici o borbi protiv širenja oružja masovnog uništenja u morskim lukama.

Potenciran značaj saradnje između Crne Gore i Sjedinjenih Američkih Država i saradnje sa zemaljama u regionu u zajedničkoj, globalnoj borbi protiv širenja oružja za masovno uništenje u pomorskim regionima.

Vlada SAD je donirala Vladi RCG program Risk Report, bazu podataka iz otvorenih izvora u kojoj se nalaze podaci o svim kompanijama i licima koja su se bavila krijumčarenjem i nelegalnom trgovinom oružjem za masovno uništenje (hemijsko, biološko, nuklearno) kao i proizvodima dvojne namjene.

Eksperti angažovani kroz Program UNDP analizirali su postojeću zakonsku regulativu i uradili preporuke za novi zakon koji je u pripremi. UNDP je takođe podržao publikovanje ovog Izvještaja.

² The Export Control and Related Border Security Assistance – Program za kontrolu izvoza i graničnu bezbjednost

VI Uvoz i izvoz oružja i vojne opreme

Shodno Uredbi o preuzimanju nadležnosti organa utvrdjene Zakonom o spoljnoj trgovini naoružanjem, vojnom opremom i robom dvostruke namjene ("Sl.list RCG», br.40/06) od 20.juna 2006.g. Ministarstvo za ekonomske odnose sa inostranstvom i evropske integracije, a od 28 novembra 2006. godine Ministarstvo za ekonomski razvoj izdaje dozvole za uvoz i izvoz kontrolisane robe.

Procenat izdatih dozvola sa aspekta vrijednosti roba je 100 %. Procenat izdatih dozvola u odnosu na ukupan broj traženih dozvola je 100 %. (Dešava se da preduzeća ne dostave kompletnu dokumentaciju zbog čega im se sam proces izdavanja dozvole produži. Do sada nije bilo elemenata po osnovu koga bi Ministarstvo odbilo zahtjev za izdavanje dozvole).

Broj izdatih dozvola za izvoz i uvoz, količina, vrijednost kao i krajnje odredište robe, naveden je u Tabelama 1 i 2.

Tabela 1. DOZVOLE ZA IZVOZ KONTROLISANE ROBE

R. BR.	NAZIV ROBE	KRAJNI KORISNIK/ END USER CERTIFICAT	ZEMLJA ISPORUKE	KOLIČINA	VRIJEDNOST
1.	Mitraljez (7.62 mm – M84) sa tronošcem i pratećim priborom	Prelazna vlada Iraka	Izrael	175 kom.	157.500.00 \$
2.	Puškomitraljez 7.62 mm x 39 mm	Avganistan	Izrael	600 kom.	84.000.00 \$
3.	Djelovi za Puškomitraljez 7.62 mm x 39 mm	SAD	Izrael	1 garnitura (GN)	140.000.00 \$
4.	Automatska puška 7.62 mm sa pratećim priborom	Irak	Izrael	17.650 kom.	970.750.00 \$
5.	Magacini za municiju za Automatske puške 7.62 mm	Avganistan	Izrael	40.000 kom.	600.00 \$
6.	Municija	Srbija	Srbija	350 kom.	22.000.00 \$
7.	Djelovi za automatsku pušku	SAD	Izrael	10.000 GN	550.000.00 \$
8.	Sastavna oprema za torpeda 53-65 KE; Remontna oprema za održavanje torpeda	Avganistan	Makedonija	54 GN 1 GN	460.000.00 \$
9.	Pogonsko punjenje za mlaznjake PZ-M	Egipat	Slovačka	65 kom.	71.500.00 €
10.	- Pogonsko punjenje za izbacivanje pilotskog sjedišta - Piro patroni	Ukrajina	Švajcarska	- 45 GN - 822 kom.	157.139.00 €
11.	Piro patroni	Libija	Srbija	71 GN	134.190.00 \$

Tabela 2. DOZVOLE ZA UVOZ KONTROLISANE ROBE

R. BR.	NAZIV ROBE	KRAJNI KORISNIK	ZEMLJA PORIJEKLA	KOLIČINA	VRIJEDNOST
1.	Automatska puška 7.62 mm sa pratećim priborom	Crna Gora	Izrael	10.000 kom.	650.000.00 \$
2.	Dvobazno raketno gorivo 0.33 i 0.16	Crna Gora (4. novembar Mojkovac)	Srbija	750 kg.	16.000.00 €
3.	Barutno punjenje Piro patroni	Crna Gora (4 novembar Mojkovac)	Srbija	588 GN.	2.599.00 €
4.	Municija za puške	Crna Gora	Italija	100.150 kom.	16.443.87 €
5.	- Malokalibarsko naoružanje - Municija	Crna Gora	EU, Švajcarska SAD, Kina	1.320 kom. 4.872.000 kom.	1.135.000.00 €
6.	Usluge preventivnog endoskopskog pregleda helikoptera	Crna Gora	Srbija	1 GN.	8.217.00 €